

Oglasi, priposlani itd. niskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne listi šalju se naputnicom ili poloznicom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe vaša točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvuna napiše „Reklamacija“.

Cetkovaog računa br. 247549. Telefon tiskare broj 33.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu naše stvari i našuga sve pokvart.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug., u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12).

Na izričitu želju g. dr. M. Laginje javljamo, da on gorko žali, što je slog-u posljednjem broju našeg lista bio razdijeljen tako, da je članak o smrti našega slavnoga Eugena Kumičića tiskan bio tek na drugom mjestu, dočim bi bio imao doći na čelo lista prije svega drugoga.

I mi žalimo ovu pomatnju, nadajući se ujedno, da, kolikogod bili napeti odnosi među raznim hrvatskim strankama, neće ga se naći, koji bi i pomislilo, da se je s onim težko štidi kako poniziti uspomenu velikoga rodoljuba i književnika Eugena Kumičića.

Uredništvo i Uprava „Naše Sloga“

Glavna skupština

„Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.“

(Svršetak.)

Ali to bi bio samo u krupnim crtama ocrtan život naše družbe u minuloj upravnoj godini. Ogroman broj drugih, za našu narodnu prosvjetu, vrio važnih zaključaka stvorilo je naše Ravnateljstvo u ono svojih 26 sjednica. Ti će zaključci, ako Bog da, do mla postati gotovim činima i s njima će u mnogom kraju biti pomoženo svetog stvari našega narodnoga pokreta.

Osim toga naša je družba i tekom lanjske godine izdala liepi broj podpora oskudnim djacima, koji se posvetile učiteljskom zvanju. Činila je ona to već od svega zametka orvano i tiine pomogla unaprijediti i s te strane naše školstvo.

Bitnih promjena u Ravnateljstvu nije se zbio. Tek što je na lanjskoj glavnoj skupštini (dne 28. svibnja 1903) na mjesto g. dra. Fabianića izabran blažajnikom g. dr. Janežić, a na mjesto dotadašnjega predsjednika gosp. dra. Janežića, došao je kao podpredsjednik g. dr. Fabianić. Takova se je promjena zbilja i u nadzornom vijeću i obranickom šudu. I tu su se gg. dr. Mate i Dinko Trinajstić zamjenili, tako da je u nadzorno vijeće dospio g. dr. Mate a u obranicki sud g. dr. Dinko Trinajstić. Inače su svi članovi Ravnateljstva, u obće Uprave na napomenutoj skupštini bili ponovno izabrani.

Na narodu je našem sada, da se još i jače prikupe oko naše družbe, oko te sjajne ustanove naše, koja nam već sama po sebi mora biti jaustvom u ljepše i bolje dane. Barjak družbe sv. Cirila i Metoda sveti je znak, pod kojim mi stupamo u boj ove dane teške i velike kušnje, gdje toliki i toliki dušmani naši vrebaju na nas, da nas sutru i unište. Ali i mirav se brani — mi također moramo da se branimo, do zadnjega daha moramo da se branimo i nikom ne dopustimo, kako bi prešao preko nas. Branimo se svi složano, budimo jedni, okupljeni se nadjimo svi pod onim našim svetim znamenjem, pod slavim barjakom naše družbe. Taj sveti barjak, koji se pred duševnim našim okom, na bozjem i našem nebu tako milo vije, on neka nas drži, on neka nas čuva, on neka nas vodi. Velebna je naša borba, nije to borba za pribitke pojedinih ljudi, već je to silan, žestok i nepomirljiv boj oko spavanja i utvrđenja našega narodnoga hrvatskoga imena u ovom zlatim krajevima našim. Ali hvalimo Bogu, jer u tom našem boju mi nismo sami. Nismo sami! Inamno puno i puno duša, koje s nama i za nas osjećaju. Uzdamo se, borimo se, branimo se. Pomoć će nam divna naša braća — a mi astrajmo. Pred očima neka nam bude uvijek velebiti cilj naš — dugoljetne borbe: osuhati mladež našu — zlatu uzdanje našu. Iza velike jedne bitke, zatužio je veliki grčki državnik: „Naša je

mladež poginula, godina je izgubila svoje proljeće.“ Nama neka tako — to proljeće svjetli, nek nas do vijek grije svojom blagom toplotom — neka nam žive mladež naša, do koje će biti do kraju privede veličajno djelo započeto Dobrirom i Vitezićem a proslijedjeno junačkim i neutrudivim vodjama i pravcima našim.

Obično i vrlo pomnijvo sastavljeno izvješće neumornog družbinog tajnika primili su skupštinari životinim odobravanjem bez primjetbe da znanja.

Zatim umoli predsjednik družbinog blažajnika gosp. dra. Konrad Janežića, da izvesti skupštinare o prihodu i o stanju družbine blagajne. I to izvješće primili su skupštinari velikim oduševljenjem do znanju. Iz toga izvješća razvidilo se, kako je naša družba u prošastoj godini napredovala kao još u nijednoj godini dosada. Prihoda je imala u toj godini 74.558 kruna i 70 filira. Odbiv od toga troškove, koji usljed podignuća novih škola i primanjem novih učiteljskih sila bivaju od godine do godine sve veći i veći, prozlaži, da je družbina imovina u prošastoj godini narasla za 38.004 kruna i 64 filira. Nego, opazio je gosp. blažajnik, taj sjajni uspjeh ne smije nas znaniti toliko, da bismo mogli ikoliko jenjati u našem nastojanju oko družbina napredka. Naprotiv, družba treba danas više nego igda što veće pomoći hrvatske svoje braće. Ona uzdržuje danas 11 svojih škola i jedno zabavište sa 15 učiteljskih sila. Sve je to skoptano s golemim izdatcima, koji će u nedalekoj budućnosti postati još veći, pošto družba namjerava na neko 10 mjesta graditi svoje škole. Sva su ta mjesta vrlo izpostavljene točke, gdje je naš krv u pogibelji, da se posve izgubi. Nastojmo dakle, da još i jače uprenimo oko učvršćenja naše družbe.

Kad se je steglo odobravanje, kojim je skupština primila to krasno izvješće, ustao je gosp. Kazimir Jelusić, načelnik grada Kastva i član nadzornoga vijeća, da predloži skupštini, neka ravnateljstvu podieli absolutorij i neka glasuje celomnu ravnateljstvu u obće, a gosp. blažajnika i tajnika napose zahvala, koja da se ina uvrstili u zapisnik. Primljeno i to.

Zatim je slijedila posljednja točka dnevnoga reda: možebitni predlozi. Kod te točke sudjelovali su u razpravama osobito gg. dr. Zuccen iz Pule i velec. g. Berkan, Zuprevratitelj u Rakotolama. G. dr. Zuccen preporučio je ravnateljstvu, da unastojanju oko osnutka stalne mirovinske zaklade za družbine učitelje i da se pobrine, kako bi se provelo sustavno sistemiziranje hrvatskih škola u svim mjestima u Istri, gdje takovih škola još nema. G. Berkan je kao dobar poznavalac prilika u poreckom kraju iznio toliko zanimljivih i upravo drastičnih crtica o postupanju Talijana i c. kr. oblasti spram našega pučanstva i onim krajevima, da je njegov govor bio za cijelo vrijeme prekidan poklicima ogorčenja. Na koncu je postavio ravnateljstvu na srce osnovanje škole za sela Faškulin, Dračevac i Mongeb. Ustupa se ravnatelj kao preporuka.

Poslo je još družbin tajnik preporučio narodu, da svoju djecu šalje redovito u školu, označiv dobar polazak škole kao prvi i glavni uvjet napredku učenika, ustane g. predsjednik, da u nekoliko liepih riječi pozdravi skupštinare, da im zahvali na liepim i uzornom vladanju, da im preporučuje neka se danas za dobe podadu svojim kućama, imane će najbolje predusretiti svakoj mogućoj napasti sa strane narodnih dušmana, te da zaključiti skupštinu. Bilo je već 11, poslije podne. Fad su se skupštinari razišli uz burno klicanje „Družbi i Hrvatskoj.“ Poslije skupštine podala se većina skupštinara u razne gostione, dočim su vi-

djeniji rodoljubi jošte razgovarali sa tamnošnjim junaci, koji nisu mogli donahvaliti družbinom ravnateljstvu, što im je podiglo dugo traženi hram prosvjete. Članovi ravnateljstva, izvanjski gostovi i domaći pravci rasteže se kod objeda u gostioni tamnošnjeg rodoljuba g. Antonića, koji se je mnogo trsio sa svojom družinom da podupune zadovolji milim i riedkim gostovom. Za objeda izrekao je družbin predsjednik krasnu zahvalicu zahvaliv se srdačno svim onim, koji su pripomogli, da se je na Livadama otvorila toli potrebna pučka škola, te je na koncu tamnošnjem pravku stariju Petru Bezjaku prešao na uspomenu onog krasnog doma srebrnu burmaticu. Starina Petar nije smogao rieči, da se zahvali na tolikom priznanju za njegove — kako reče — neznamte zasluge.

Okolo 5 sati stadoše se razilaziti dajući gostovi, nekoji vozovi na Buzet, Pazin itd. drugi željeznicom prema Trstu. Odlazeće pozdravljao je domaći narod srdačno i oduševljeno, a kad se je stao pomical vlak klicao je malo i veliko živo, oduševljeno — kako znade klicati cil, nepokvaren i zahvalan narod svojim dobročiniteljem.

Zadovoljni i veseli ostavismo krasne naše Livade, zahvaljujuć u sreću našoj plemenitoj „Družbi“, što je bacila medju omaj dio našega naroda zublju prosvjete iztrgav ga tim iz dušmanskih pandza.

Hvala njoj i sto puta hvala! Rodoljubi, prijatelji dječice naše, pružite pomoćnicu ruku našoj prezasluznoj „Družbi!“

Politički pregled.

U Puli, dne 25. maja 1904. Austro-Ugarska.

U posljednjoj sjednici austrijske delegacije izvijestio je delegat dr. Sušteršić o vjersajzi za Bosnu-Hercegovinu. Kod razpravu o tom predmetu uz prvi rieč češki delegat dr. Kramar, koji je upitao vladu u kojem li se nalazi stanju pitanje o grčko-istočnoj autonomiji u tih zemljah, dali poduzimaju muslimani kakve korake, da zadovolji i oni crkvenu autonomiju i što je sa uređenjem učiteljskih plaća tamo. Nadalje zapita isti ministra, da li kani proširiti autonomnu samoupravu i da li će nastojati, da bude politička uprava slobodnija i manje policajna i konačno, da li je učinjena osnova za poroznu preinaku, da se već jednom dokine nesretno plaćanje desetine. Delegat grof Lažanski tuži sa na nizke cene drva u Bosni, gdje su te cene za 20 po sto niže nego li u Austriji, pa je radi toga nemoguća konkurencija austrijskomu drvu. Poljački delegat vili, zašto se neprodaju i druge vrsti dularna osim hercegovackoga. Njemački delegat tuži se na manjkavu prometnu svezu izmedju Bosne i Beča, čemu su krivi Mađjari, koji se protivie gradnji potrebnih željeznica.

Zjednički ministar financija Burian, odgovorio je na razne upite i pritužbe podnesene od pojedinih delegata. Dr. Kramar reče glede crkvene autonomije grčko-istočnjaka, da je već gotova osnova, s kojom da su zadovoljni i crkveni i svietiski čimbenici i koju da je već odobrihla bosanska vlada. Što se tiče muslimanskoga pitanja, reče, da ga zeli vladav valjanc urediti i da je pripravna ići u susret svim opravdanim željam muslimana. Ali muslimani nisu još izrazili tih želja, jer neimaju pravili vodja, pošto su se jedni odselili u Tursku a drugi su se odrekli svakoga djelovanja. Vlada ne može da pospiješ rješitbu toga pitanja, jer neima s kim da ugovara, a opet neće da samu imenuje ugovornike i da se ne reče, da ih je nametnula muslimanom. Što se tiče cijenah drva, odgovarao o. m. na post Dalhova upričilo je o v dj

ministar, da se bosanska drva moraju nešto jeftinija prodavati; jer je mnogo teži izvoz, pa se nebi inače moglo naći kupca, koji bi htjeli ta drva obradivati i izvozati.

Glede želje za bolju željeznicku svezu reče ministar, da i on želi bolju željeznicku svezu, ali da je zemlja već sada opterećena zbog dosadašnjih gradnja te se ne može pomisljati za sada na nove željeznicke gradnje.

Rusija.

Najnovije vijesti sa ratišta donose povoljnije vijesti za Rusiju. Te vijesti donasaju njezini inače ljuti protivnici, napose englezki listovi. Po tih vijestih izgubili su Japanci ne samo dva najveća i najnovija broda, oklopajuća „Hatsugu“, i krstaricu „Jashima“ već i drugih brodova, koji su dieionice propali dieionice za borbu nesposobni. Samo sa prvih dvih brodova potonulo je preko 9000 japanskih vojnika. O toj japanskoj nesreći imahu englezki i francuski listovi sledede brzojavne vijesti:

U Londonu, 20. maja. Ovdješnji listovi priobćuju vijest, da su ruske torpiljače noću izišli iz portartarske luke, te su postavile nekoliko podmorskih mina baš na mjestu, od kud japansko ratno brodovlje bombarduje obćno Port-Artur. „Hatsuga“ je našla na jednu od tih mina, koja je eksplozirala. „Daily Express“ javljaju iz Tokija, da je prigodom propasti Hatsuge zaglavio i kontraadmiral Nashima, dočim drugi tu viest oprotivjavaju.

U Tokiju, 20. maja. Prigodom katastrofe oklopjače Hatsuge, poginula su 3 fregatna kapetana, te 38 časnika i podčasnika, a prigodom propasti krstarice Jashima zaglavio je zapovjednik, jedan fregatni kapetan, te 30 časnika i podčasnika. Ne zna se, koliko je mornara usmrćeno. Ovdje se oprotivjava glasina, da je potonula također oklopjača „Suji“, a da je oklopjača „Shikishima“ teže oštećena.

U Parizu, 20. maja. Ovdasnje japansko poslanništvo priobćuje izvješće admirala Toga, u kojem se vidi, da se je u času, kad je „Hatsuge“ potonula, približilo japanskom brodovlju 16 ruskih torpiljača, koje su ipak suzbijene.

U Čič-u, 19. maja. Iz privatnog japanskog izvora se javlja, da su osin potonulih ladja „Hatsuge“ i „Joshime“ oštećena dne 14. o. mj. druga dva japanska ratna broda pred Daljinjom. Rusi tvrde da je još jedna treća japanska ratna ladja oštećena pred Port Arturam. Danas se je čulo, kako u Port-Arturu žestoko gruvaju topovi. Kinezi izvješćuju, da u Port-Arturu ima dosta živeža.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Liečnicke vijesti. Obćinskim liečnikom u Barbanu bio je imenovan g. dr. Tadija vitez Bilinski; g. dr. Dominik Marsich imenovan je pomoćnim liečnikom zemaljske bolnice u Puli.

Učiteljska služba. Na državnoj pučkoj školi za dječake u Puli izpraznjeno je mjesto podučitelja, s kojim je skoptano pravo i dužnosti učitelja pripravnicu. Molbe treba predložiti službenim putem do 18. junja o. g. c. k. zemaljskomu školskomu vijeću za Istru u Trstu.

Istarska Posujilnica u Puli, držati će u nedjelju dne 29. maja t. g. godišnju glavnu skupštinu u 10 sati prije podne u dvorani I. Istarskog Sokola, te se umoljavaju članovi, da prisustvuju u što veće m broju.

Izleti iz Pule i u Pulu. Dne 2

Snje radničko-družno izlet u Mlečke uz vrio jeftinu cionu. Izletnika otislo preko 500. — Na Duhove o podne došli amp izletnici iz Rieke za parobrodnom Vilijam, ugr. hrvatskog društva. Malo iza Villama, došla Liburnija iz Opatine za Kulturtage-erina a u istinu parasitima najglednije i najprostije vrsti — svabiskim „süßgerma“, kojih se taj dan sastalo ovdje sa svih strana. „Sidmarke“, da prisustvuju svojim gvaranovim graktanjem uzveličali koncert, što ga priredioje ovdješnji stagneri tobože u korist crvenog križa, a u istinu pak da pokazu, kako je njihov Drang nach Süden prodro već duboko na jug. Sarvjetu-jemo njih da idu do godine u Dalmaciju, da okuse je li tamo more slano; jer ovdje toga nisu okusili, pošto. naši „talijanski“ uzet će i primit za brata pa makar i crnog ci-ganina i zulu-kafra, a samo uz prkos nam Hrvatima i Slovincima. Neka im bude — perditio tua. . .

Berna u Puli. Ovih duhovskih blagdana t. j. u nedjelju, ponedjeljak i utork. dielio je u našem gradu presvj. g. pore-čko-puljski biskup Flapp sv. sakramental potvrde. Opazili smo sa zadovoljstvom — što rado i ovdje ističemo. — da je presvj. g. biskup u crkvi, kad je došao do dvojice dječaka, koja su imala na ramenima prikopčanu hrvatsku trobojnicu, nagovorio hrvatski i kuma uputio hrvatski, da slavi desnu ruku kumčetu na rame, kao što je govorio i sa seljačkom djecom hrvatski. Primjećujemo pak da mi morao presvj. g. biskup, nagovorit u budneće ta-kodjer i s oltara hrvatskim jezikom našu djecu a ne samo talijanski.

Obhod do kapelice Kristo. Drugi blagdan Duhova u 5 sati poslie podne, vođio je presvj. g. biskup Flapp procesiju do kapelice nazvane sal Christo, što su ju prigodom socijalističkih demonstracija proti konferencijama Isusovca O. Pavi-šića, barbariskim načinom kamenjem na-pali i ostetili tobože puljska „mularija“ — kako je nazvao tu veliku mulariju bvdješnji organ puljskih policijota „il Giornaleto“. Ovomu listiću opet nije bilo pravo, što se ta procesija obdržavala, već po svom policijskom običaju opet zadir-ka i haška onako prikriveno proti ov-đješnjem katoličkom društvu, izrugavajuć se vjerskom čuvstvu pučanstva ovog grada, koje je katoličko a i u većini pripada našoj narodnosti. Taj smradni listić piše, da ta procesija je imala jedino tu vried-nost. Sto ju je vođio presvj. biskup Flapp, te da nije bilo njega bila bi svišna.

Ne znamo, Sto mišli o tom pisanju presvj. biskup Flapp, i da li mu je drago da ga ovakvi listići hvale i haskaju, mi ipak smatramo to nekako naravnim, jer talijanski liberalci i strce, drže g. biskupa ne samo svojim privrženikom po narod-nosti, nego i pristućem po slobodinjstvu — liberalnom — čuvstovanju i mišljenju. Ako je tomu tako, mi nemamo ništa proti tomu. — svakomu neka bude svoje.

Pazinski kotar:

† Anton Korelić iz Drugučana, učenik IV. gimn. razreda u Pazinu, utopio se iz neopreznosti dne 21. t. mj. u potoku Jami. Akoprem je to bilo pod najstrožim i najkaznim zabranom sa strane ravnateljstva zavoda, čak pod pretjom izgora kod opetovnog prekršaja, ipak pošto su onog dana bili započeli duhovskih praznici, pokojnik je držao, da mu je to slobodno sa 2—3 druga pošao kupat se. Plivat nije znao, pak popuznuv mu noga, izgubi se u dubinu i potone. Drugovi mu nisu mogli pomoć, jer i sami najvešti plivajući. Nakon jednog sata izvukli ga, ali uzposk nastojanju priteklih, a poimence poštrog čimovnika g. Peschke, nije ga se moglo povratit u život. Pokojnik, seljački sin, bio je uzdrzan na naukama podporom „Djačkog društva“. Sprčevod se obdržavao dne 22. t. mj. u večer, a prisustvovao je ciele Pazin bez razlike stranaka.

Djaci hrv. gimnazije nastupili su korporativno i darovali i vijenca na po-kojnikov odar, a na grobu odgajali mu nadgrobnicu. Sudjelovali su također ravnatelj talijanske gimnazije i mnogi djaci iste. Veliko saučesje pobudio je teško uciviljeni otac, koji je sa još nekoliko Drugučana stupao iz jeca, lišuć gorke suze. A začu se sveobće jecanje prisutnih, kad je nesretni otac nakon vjerskog obreda nad otvorenim grobom plućim glasom oslovio mrtvog sina sa riječima: „Diko moja! malo bogova za sve dobročinitelje tvoje, i dao Bog, da se s njima, sa svim tvojimi drugovi i svimi, koji su ovdje, na sudnji dan nadjete u blazenstvu nebeskom.“ Bio pokoj njegovoj duši, a težki njegov udar opomenom svim njegovim vršnjakom!

Talijanski načelnik opet odsudjen. Gospodja Bolegaro iz Tinjana tužila je

poznatog šarenjaka Venceslava Križmanića, tinjanskog načelnika, radi uvriede poštenja, počinjene tim, što njoj je prebacilo, da je krivo priseca. Proti njemu obdrža-va se dne 4. o. nj. razprava u k. kotarskom sudu u Pazinu, gdje je Vence-lajko i zavljud, da on toga nije kazao, ali mu to nikanje i zavljanje nije pomoglo, jer su svjedeci — i jedan od njegovih potvrdili, da je baš onako kazao o gos-podji, kako ga je ona tužila, te ga je sudac na temelju tužbe i svjedočanstva odsudio na 50 kruna globe ili 5 dana za-tvora i na platež sudbenih i odvjetničkih troškova.

Porečki kotar:

Za popravak zvonika u Bajal. Ob-ćinsko poglavarstvo u Bajal raspisuje na-tjecaj za popravak tamošnjeg zvonika župne crkve. Za taj popravak proračunana je svota od kruna 11.000. Javna dražba biti će dne 1. junija na obć. uredu tamo. Po-nude ustunene ili pismene prima onaj obć. ured. Nadlozi valja da polože jamčevine kruna 1100.

Izmirili se optaljski talijanski. Trščanskom „Zidovčiću“ pišu iz Opatja, da je pošto za rukom zastupnika Bennati, koji je bio dva puta u Opatlju, izmiriti posvadjenu talijansku gospodu u optaljskom gujezdu. Dopisnik kaže, da su mi se već gnce tresle promišljajuć o predsto-jećih obćinskih izborih, ali sada da je sve u redu, da su sastavili listinu kandidata od 30 čvrstih talijanaša i od 15 zamjenika; da sada nema više straha jer da je tali-janstvo one obćine spašeno. Tamo ustro-jiše za predstojeće izbore dva odbora, si-roki od 40 i užl od 6 osoba, koje će upravljati sa izbori t. j. koji će po is-tarsko-talijansku za nos vući siro-mašnjog izvanjskog obćinara.

Ovim upozorujemo naše prvake na Opatljsčini, da se nedadu pravariti, već da paze sto rade.

Tuča u porečkom kotaru. Dne 4. o. nj. oborila se u porečkom kotaru, oso-bito u selih Valvurga i Tar silna oluja sa tučom koja je nanijela bjesjom i vinogra-dnom veliku štetu, unistiv prirod za ovi i za buduću godinu na traju. Nši vriedni Vabrijanci pripravljali se, da će na skup-štinu „Družbe“ na Livade, a kad tamo moradoše ostati tužni i žalosni kod kuće. Njima je tuča nanijela do 40.000 kruna pa ih preporučamo toplo c. k. oblastim i našim zastupnikom na državnom i zemaljskom saboru.

Koparski kotar:

Odgovor na izpravak gosp. učitelja Massaljana)

Istina je, da ste Vi bio kao vođa talijanske stranke u Roču, ali sudi niti Talijani za Vas ne mare, jer Vi ste im najviše kriv, da Vam je stranka propala. Istina je, da u disciplinarnoj izrazi suprot Vama povedenoji bijahu pozvani najhuji agitatori talijanske stranke, a poz-vani su bili gg. načelnik i župnik valjda zato, jer se je znalo, da za „ono“, što se ih je imalo izpitivati, nisu bili prisutni.

Istina je, da ste Vi u vrijeme izbora, kada Vam je stranka propala, bio kao izvan sebe, te ste išao c. kr. komesaru protestirati proti našoj strani, nu gosp. c. kr. komesar Vas je liepo odpravio, zar ne šior Maestro?

Istina je, da je između demonstranta bila i školska mladež, a zašto se nije držala skola u vrijeme izbora, to čete Vi sam najbolje znati, jer baš ono vrijeme Vam je bilo potrebno.

To pako priznajemo, da istina nije, da je ovdasnja gospodjica učiteljica lavel prisustvovala demonstracijam (kako je bilo u dopisu pogriješno pisano: učiteljica nješto žena učiteljica) nu ona tamo drugog posla, to jest učiti djecu u „Les-ginju“ skoli u Humu, nositi poštu navlak itd., te se njoj baš i pristoji služba isto-nosće (što samo nazgredno opažamo).

Istina je nadalje, da je Vaša žena s djecom prisustvovala demonstracijam i izazvala naš puk i rugala se za njim. Kreance, kreance šior Maestro; fali Vašoj supruzi i djeci!

Istina je, da puk najviše Vas krivi, da ste prouzročio gradnju nove škole. Ali Vi imate sada liep stan, što ne, šior Maestro?

Istina je, da ste Vi nastojao, da se učini vodovod za Roč, koji bi bio stavio još u veću propast obćine, nego što je. Sto čete valjda i to reći, da nije istina, da niste Vi dne 11. aprila t. g., kad je obćinski tajnik prošao mimo skola, sko-čio na prozor i zadržao za njim i slavio ruke na nos i to u vrijeme podučavanja pred školskom djecom tako, da su se djeca morala smijati!

Zar nije ni to istina, da ste Vi u vrijeme podučavanja pred djecom običavao pušiti i zato, valjda su se naša školska djeca već od 1. 8 godina naučila pušiti pošti?

Zar nije ni to istina, da Vam kao prijatelj Kratke, kojeg ste došao dočekati sa velikom slavom, kad Vas je došlo pohoditi, pošlije i željezan kup njegovog otrovanog i smrtnog lista, koji Vam i demoralisao i potentirao narod?

Zar nije ni to istina, da ste Vi u krmi g. Vabrijac izjavio, da se Vi nje-sate u potokima, da će te se mjesati, ali biste šior Maestro bolje učinio, da to drugom pripustite.

Imali bi Vam dokazati još koješta, ali za sada budite zadovoljni s ovim pak čemo se opet vratiti na Vas, budete li se pačali u posle, koji se Vas ne tiču — i bude li nam sl. uredništvo to dozvolilo. (Za pravo i istinu rado — Op. ured.)

Ovakvo u istinu izgledaju eto te Vaše popravljene „nije istina“.

Preporučujemo Vam, da se za ovo više ne poziviljete na § 19. tisk. zak., nego, koraj šior Maestro, tužite nas; ako to nije istina evo Vam naših podpisa i mi čemo Vam to i drugdje dokazati i ako bude potreba još stogod više.

Roč, 22. svibnja 1904.
Josip Maljavac, obć. tajnik.
Pavletić.

Našim obćinarom u Miljah do zna-nja i ravnanja. Obćinsko glavarstvo u Mi-ljah raspisuje u talijanskim listovih natje-čaj na mjesto obćinskog liečnika sa godiš-njom plaćom od 2400 K te 400 K za putne troškove.

Od molitelja traži se osim strukovne sposobnosti, državljanstva itd. da poznade posve ze ma i lji jezik.

U natjecaju navuđa je i porezne obli-ne, koje će imati da služi buduć liečnik t. j. grad Milje, Valle Ultra, Skofje, Beda i Plavije. Pod zemaljskim jezikom razumije glajno, učelnik „Giorgio Tossich“ (puro-slangue) talijanski jezik i on ima obruba, zahvaljati za svoje obćinare Slo-venca u Skofjah, Bedali i Plavije liečnika, koji nepoznaj jezik tih obćinara!! Nije li to graunotno?

Ako se nevaramo sjedi u obć. zastup-stvu u Miljah dobar di zastupnika — socijalista — koji su tobož internacionalci.

Voloski kotar:

Iz Opatije pišu nam 16. o. nj. Dama, u jutro odputovase odavle brzovokom za Beč našli gosti veliki vojvoda Adolf Luksenburški i supruga mu velika vojvod-kinja, Adelaide nakon dvomjesečnog bo-ravka u obilježenoj nu Opatiji.

Veliki vojvoda zahvalio se je srlačno, svim onim, koji su njemu i supruzi mu učinili u krasnoj našoj Opatiji boravak onako ugodnim. Visokim i milim gostovom željno sretau, put i scetan povratak bu-duće godine.

Izlet po mora. Pišu nam iz Opa-tije: Dne 15. maja priredilo je društvo „Loyor“ izlet u Crkvenicu. To je jedan od izleta kakve priređuju naši domaći ljudi svake godine po obalal kvarnera. Pavi je ovoga leta. Uspejo je kako uspe-juje svi naši. Parobrod pun sve naših dobrih ljudi, iz Voloskoga, Opatije i bli-žnjih krajeva. Pjeralo se je i vesellio na parobrodu, a u Crkvenici, liepoj, čistoj Crkvenici svi izletnici i izletnice zadovoljni. Mi se nadamo da će se takvih izleta ovoga leta više prirediti po obalal našega Kvarnera, pa radost naših ljudi s ovih krajeva, i onih, kamo se dodje, Sruđa braća, a braća treba da se i posjećuju, upozna-vaju, kriepie među sobom.

Priljetli pišu nam iz Kastva, da se je dne 17. t. m. održavala sjednica ob-ćinskoga zastupstva. Uvijek je tu mnogo predmeta za razpraviti, predmeta prerazna sadržaja. Citale su se zahvale nedavno imenovanih počasnih građana. Jedan je uz zahvalu poslao gospodinu glavaru 200 kruna, koje se je pak izručilo Bra-tovršćini na razpolaganje za djake kastav-ske obćine. Dozvalo se je, da dolazi novi župnik-dekan. Oblasti su konačno pri-voile, da se skola u Zametu podigne na dvorazrednicu, i da se ustanu i skola u Rečini. Popravilo se je neke obćinske zgrade. Napravljaju se sterne u Globičih, Zorčićih i Skračićih. Skoro se ima graditi škola u Skalnici, kao i most preko Re-čine. Za telefonski spoj Kastva, obćina je već poslala zahtjevanu svoticu, i skoro će se moći iz Kastva telefonom sa bližinjim krajevima govoriti. Molbe za brzojavni spoj Sv. Mateja i Klanc već su kod pošto-voznoga ravnateljstva u Trstu. Uz sajmiste za prase, skoro je gotovo sajmiste za ro-gačko blago. Oduja obć. lova toli za Kastav koji za Kianu razpisana je, i odnosna dražba obdržavali će se kod c. kr. kot. gla-

varstva na Voloskom, proti dosadanjenu običaju. Njeka gospoda te oblasti kao da prevedu dje, u planju lora, za gospodu iz Kastva, a štetu domaćih. Nabavilo se je ambar, školski loza. Golaovalo se je spo-šćenje proti svakoj povlastici talijanskomu vau. Predado se je posao likvidacije, kao što je nađavno i blagajnu. Kod netom obavljanja novcačenja uzelo se je iz obćine 60 milijardi l. razreda u redovitu vojku, 30 u rezerviste. Prilivatio se je pravilnik za prošle u cijeloj obćini. Riešio se je više molbe različitoga sadržaja. Glede plešava se je odlučilo, da se k danom, u kojih se smije plešati, doda i sajan: Sv. Jelene; a da se stogro pazi i ako treba kazni one, koji bi plešni red prekršili. Pre-već se po Kastavčini pleše. A tu neipri-šamo džep, nego često i zdravlje. Mnoge prerane smrti ima se baš plešovom pri-pisati. Djevojke i mladići nečuvaju se kako bi morali.

Iz Kastva (Novi župnik-dekan). Poslie smrti pokojnoga Vjekoslava Valja, koji je bio našim župnikom-dekanom preko 33 godine, imali smo u nješto dva-deset godina tri župnika-dekana i, nješto koliko privremenihi upravitelja. Župnika-dekana Antuna Spiničca, bio je Bog k sebi pozvao u istoj godini u kojoj je došao, najme, 1893. Iza odšle uprave, koju je vođio pokojni školski ravnatelj Ernest Še-lušić, a koji je poslie toga, na skoro pre-minuo, došao nam je bio iz Opatija kao župnik-dekan Antun Turak, koji se je pre-selio na drugi svijet poslie kakvih deset godina. Iza kratke uprave dohili smo bili za svoga crkvenoga poglavara Miju La-ginja, koji je, nemoguće obavljati lezku službu radi nedostajna zdravlja, prošio i dobio mirovinu, r. s. s. na hru živ. Već skoro dvie godine uprcavljao je župom kapelan Ivan Vrabec a u kamijoni Mons Vinko Zamlić, župnik na Voloskom. Dosta dugo je trajalo. Ali konačno smo ipak do-bili stalnoga župnika i dekana, i to u osobi dosadanjega župnika na Vepreinar Antona Elnera. O njemu imali smo najbolje gla-sova. Sin bratskoga nam naroda čes-ka, ndomao se je on među našim narodim, kao i mnogi drugi Česi labo, da ga mo-zeno smatrati kao svoga. Čiti s narodom pozna ga, diel s njim radošti i žalosti, i nastoji oko njegovu bolika. Pokojni bi-skup Ant. Strk toliko ga je cijenio, da ga je bio uzeo k sebi u Trst. Poslie godinu dana, a za uprave biskupije po Talijanu Petronio, Elner se je vratio na Vepreinar, a sad evo ga međuji nami.

Došao je u Kastav Srieda po podne dne 18. t. m. prućen privremenihi deka-nom Mons. Župnicem i bivešim kapelanom u Poljanah g. sava u Bergudu Barčičem. Pred crkvičom se Selastijana i Fabijana dočekao ga je obćinski glavar sa nekimi, savjeljici i zastupnici, nastupilih i, s. k. s. skom djecom. I tu ga je pozdravio gospo-din glavar Kazimir Jelusić i upravitelj župa, gospodin Ivan Vrabec, obojici se je guspa Elner liepo zahvalio, Povorka uputla se je tada k župnoj crkvi Sv. Jelene. Pred njom pozdravio je novoga župnika c. kr. ko-sarski kapetan ujmiv gluko, koja ima pravo imenovanja župnika u Kastvu. I njemu se je novi gospodin župnik, sludno zahvalio. Privedena u crkvu pozdravio je Mons. Zamlić, ovlašten od biskupa, Mons. Zamlić ocrao je u svojem liepomu odlučju, govoriti uzviseno i tešku zaletcu, svakoga župnika, a onda pribrubio novom župniku, sinu, kojim ga biskup imenjuje dekanom. Mons. Zamlić dobio je nasloj počasnoga dekana uz zahvalu za vođenje, doekavanja, Apion, Elner je od onoga lipa pusanu, župnik nego i dekan Kastavski. I na tomu pozdravu i čisti se je novi župnik-dekan došlo i ganljivo zahvalio. Skoda da sav-taj čin, kao i već prije, provedeno žup-ničko ustoličenje nije uzšledilo nedjeljni ili blagdanski dan! Koliko ljudi bilo bi to vidilo i čulo! To se je vidilo, i ja dan, Du-šica i ujedno dan zaslužuje kastavski Sv. Jelene. Taj dan se je novi župnik-dekan prvi put puku prikazao. Uz pratnju gospode kapelana, on je prikazao za sebi, povjereni puk, nektravju žrtvi, prvi put, neprovedeno, i prvi put svoj blagostov dno. Crkva je bila natučena ljudmi. Novi žup-nik-dekan si je u prvi lip prisvojio sre-ću. Svi vide u njem pravoga pastira. Izpurlje se njegove želje, koje idu za tim, da u miru i ljubavi, zajedno sa svojim duhov-nim pomoćnici, sa predslavnici obćinske oblasti, sa učitelj, i pomoćju samih vjvr-nika, učradi na dobro ovoga puka. A da bude to dugo dugo, želja je svih razumnih i poštenih.

Nove spletkice u obćini Podgrad. Trščanskomu „Zidovčiću“ pišu dne 20. o. nj. iz Voloskoga pod naslovom „Boli je i ka d nego li nikad“, da je c. kr. namjestništvo, prihvatilo konačno pri-tužbe većine upravnooga vieća u Podgradu,

*) Odgovornost preuzinjaju podpisi. Op. ur.

Svoji k svojim!
Skladište pokućtva
goričko-solkanske
STOLARSKE ZADRUGE
(prije Antun Černogaj)

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra.

Tvornica sa strojevnim obratom.
Pokućtvo izrađuje se samo u peći iz-
sušenim drvom.

Konkurencija izključena. — Za solidnost
se jamči.

Prodaje se također uz mjesečnu
odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji.
Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.

Vicko Despalatović

slikarski majstor za Istru u Puli,
ulica Circonvallazione br. 61, prizemno,
slika stanove, nove kuće, vile, ulaze, crkve,
dvorane za gostione i kavane, kazališta i
zavjese za kazališta, pročelja na vapno i
na ulje, prozore i vrata na ulje kao što
i na prividno drvo, table i grbove za pro-
davaonice duhana i tapceira sobe papirdim.
Radnje čini najvećom točnošću i traj-
nošću, polak onih u velikim gradovima.
Drži zalihu najboljih i najfinijih užo-
raka u secesionskom stilu, kalupa i
naerta dobavljenih iz Česke.
Drži jošte veoma fini album uzorak, u bo-
jama za crkve, uzet iz prvih crkava Au-
strije, Česke i Ugarske, što sve izrađuje
uz najpogodnije cene.

Po visokoj kr. zem. vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicom
čista alkaličko-muriatička

Apatovačka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije
stolno piće,
već je i najkorisnija i najglasovitija
liekovita voda.

koja je od prvih liečiteljskih autoriteta preporučena i djeluje ne-
prikupljivo koč bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katar-
astme, mjehura, kamena, hemeroida (šišne kile), vaskulit-
i zronitih jetara, žgaravice i raznih zronskih bolesti

Odklikovana sa 13 zlatnih
i srebrnih kolajna.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica broj 17.

Prodava se u svim ljek. radnjama, trgovinama, apotekama i restoracijama i gostionicama

Pčelno - voštene svieće

po kilog. K 4.90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garanti-
rano pčelnoga voska.

Ukrasne svieće iz gori hromovanog
voska, ukrašene u polju sa zlatom,
vošćenim cvjetom itd. kg. po K 8. —
Iste ukrašene s odjeljivim cvjetovima
Tamjan lavrima, najljepši 9.40
prvini 2. —
Svieće za pogrebe po vrlo niskoj ceni. —
Gorheimovi stonji (šiški) i stakli za vješnu luc. — Isto tako med
uz vrlo nizke cene.
Preporučam se početnicima svjećstvu i p. n. običnima najpoznatijima.
J. KOPAČ, voščarica u Gorici.

Sve strojeve za
poljodjelstvo i vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za uljike,
stiskalnice (preše) za vino sa novim diferencijalnim tiskalom,
hidrauličke stiskalnice za vino,
novosti pri aparatima proti peronospori te za somporanje,
mlinove za grozđe posve nove konstrukcije,
novi svetiljke na acelilan za hvatanje letućih zarezaka (insekta),
sisaljke za vino, cjevi za vino, konobarsko
orudje, također i sve druge gospodarske strojeve kao
trieure, vitle, mlatilnice i. t. d.
šalje uz najjeftinije tvorničke cene

I. G. HELLER,
Beč, Praterstrasse 49.
Katalozi badava i franko. — Dopišuje se u svim jezicima.

Kathrimerovu
Kneippovu sladnu kavu
Svaka obitelj
morala bi u svakoj dobnosti samo
Kathrimerovu
Kneippovu sladnu kavu
kao najbolje i najkorisnije
kaveno sredstvo za potpuno
obnavljanje i oporavak.

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugnih dijelova jedan ili
više po kruna 20.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član
istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka, te plaća od
Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez pred-
hodnog otkaza, iz-
nose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od
14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uložnja suglasno
ustanovio veći ili manji rok za odkaz.
Zajmове (posude) daje samo zadrugarom,
i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnicu uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati
osim julyja i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.
Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno
lievo, gdje se dobivaju pobliže informacije.
Ravnateljstvo.

Pučko piće. Zazvorovo pivo.
Najbolje sredstvo proti pijanstvu, a uz to jeftino.
Čisti krv i glavu. Probitačno za zdravlje i džep.
Pjeneće limunove bonbone,
svjetski znana kakvoća
priprema se
Prvo česko dion. društvo
tvornica za orient. slastice i čokoladu
prije A. Marsner
Kral. Vinohrady (Česka).

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Ove glasovite i nenadkrpljive kapljice sv. Marka
upotrebljavaju se za vrnjaku i nrtaraju porabu.
Osobito odstranjuju urganje i kalanje po kostih,
noguh i rukuh, te izliče svaku glavobolju. One
nedostizivo spasovno djeluju kod bolesti želudca,
ublažuju katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju
naduhavanje, boli i grčeve, pospješuju bolju pro-
javu, čiste krv i crjeva. Progone velike i male
gljst., te sve bolesti od gljstah dolazeće. Ijeljni
izvrstno proti hrupavosti i promuklosti. Lieće sve
bolesti jetrah i slezene te koliku i urganje u želudcu.
Progone svaku gromnicu i sve bolesti od gromnice
dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materinici i ma-
druhu, pa zato nesmjija manjkati u nijednoj gra-
djanškoj niti seljačkoj kući Dobiva se samo: **Gradska ljekarna, Zagreb, Markov trg broj 29**
pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se šalje napred ili potzreću. — Manje od
jednog tuceta (12 boćica) se ne šalje. — Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu:
1 tucet (12 boć.) 4 K, 2 tuceta (24 boć.) 8 K, 3 tuceta (36 boć.) 11 K, 4 tuceta (48 boć.)
14 K, 5 tuceta (60 boć.) 17 K. — Posjedujem tisuću i tisuću priznanica, da ih nije mo-
žeće ovjete tiskati, zato navadjum samo imena neke gg. koja su sa osobitim uspjehom
potrebijavali **kapljice sv. Marka** te potpunoma ozdravile: Iv. Barčičević, učitelj;
Janko Krišalj, kr. moljubar; Stj. Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Sofija Vukelić, šilica;
Jozo Seljančić, seljak itd. itd.

Gradska ljekarna, Zagreb.
Utemeljena god. 1360.
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!
Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

OGLAS
Gospodo biciklisti!
Ivrdka „Laurin Klement“ posjeduje najpoznatiju fabriku
MOTOR-BICIKLETA.
Pri naručivanju motora obratite se na
Ivana Novaka u Pazinu
koji će Vam, netom budete zadržih, franko i gratis poslati
cjenik i raztumačiti Vam konstrukciju i savršeno
funkcioniranje stroja.
Sa veleštovanjem
Ivar Novak.